

Infoblad

PROSTAATKANKER

Bestraling

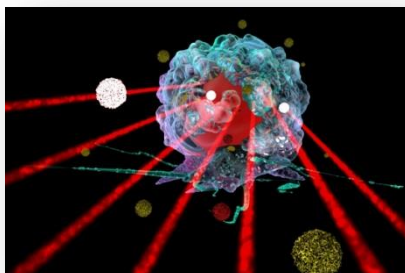
BESTRALING

Bestraling is de behandeling van kanker met röntgenstraling. Een ander woord voor bestraling is radiotherapie. Het doel is kankercellen te vernietigen en tegelijk gezonde cellen zo veel mogelijk te sparen. Bestraling kan uitwendig, inwendig of in combinatie gegeven worden.

UITWENDIGE BESTRALING

Uitwendige bestraling van de prostaat is een behandeling die in opzet genezend is. Bij uitwendige bestraling komt de straling uit een bestralingstoestel. U wordt door de huid heen bestraald. De radiotherapeut en radiotherapeutisch laborant bepalen nauwkeurig de hoeveelheid straling en de plek waar u wordt bestraald.

De bestralingsbehandeling duurt meestal een paar weken. U wordt 4 of 5 keer per week bestraald. Dit duurt een paar minuten per keer. U hoeft hiervoor niet te worden opgenomen in het ziekenhuis.

BIJWERKINGEN

Bestraling beschadigt niet alleen kankercellen. Ook gezonde cellen in het bestraalde gebied raken beschadigd. Daardoor kunt u tijdens en na de bestraling last krijgen van:

- vermoeidheid
- reactie van de huid. De huid kan tijdens de bestraling rood verkleuren op de plek waar u bent bestraald. Soms wordt de plek daarna donker. Dit is meestal blijvend.
- klachten door irritatie van de darmen en de blaas:
 - darmkrampen
 - loze aandrang: het gevoel dat u moet plassen of poepen terwijl dat niet zo is
 - slijm of bloed in of bij de ontlasting
 - dunnere of juist hardere ontlasting
 - vaker moeten plassen of een branderig gevoel bij het plassen
 - bloed in de urine of bij de zaadlozing

Deze bijwerkingen beginnen vaak halverwege de bestralingsperiode. Vaak verdwijnen de meeste klachten een paar weken na de behandeling. Maar ze kunnen ook blijven. U kunt nog lang na de behandeling moe blijven. Op de bestralingsafdeling krijgt u adviezen om zo min mogelijk last van de bijwerkingen te hebben.

INWENDIGE BESTRALING

Inwendige bestraling van de prostaat is een behandeling die in opzet genezend is. Het voordeel van deze behandeling is dat er zo min mogelijk gezond weefsel wordt beschadigd.

U kunt inwendig bestraald worden als:

- de tumor alleen in de prostaat zit
- de prostaat niet te groot is: kleiner dan ongeveer 50 ml
- de hoeveelheid PSA in het bloed niet hoger is dan ongeveer 15
- de tumor niet te agressief is: Gleason-score van 7 of lager
- u geen ernstige plasklachten heeft

Bij inwendige bestraling plaatst de arts radioactief materiaal in uw lichaam: dichtbij of in de tumor. Een

ander woord voor inwendige bestraling is brachytherapie. Brachy is Grieks voor dichtbij.

U kunt op 2 manieren inwendig bestraald worden:

- met kleine metalen staafjes die radioactief geladen zijn: jodiumzaadjes
- met een iridiumbron

JODIUMZAADJES

De arts plaatst jodiumzaadjes in de prostaat. De zaadjes zijn radioactief geladen met jodium-125. U krijgt voor deze ingreep een verdoving via een ruggenprik of narcose. De arts plaatst de zaadjes met een naald in de prostaat. Hij doet dit via het gebied tussen de balzak en de anus: het perineum.

Voor het plaatsen van de zaadjes blijft u een paar uur in het ziekenhuis. Tijdens de ingreep krijgt u een blaaskatheter. U kunt naar huis als de katheter is verwijderd en u weer gewoon kunt plassen.

De sterkte van de straling neemt geleidelijk af. Na ongeveer 6 maanden is de straling helemaal verdwenen. De arts haalt de zaadjes hierna niet weg. Ze blijven de rest van uw leven in de prostaat zitten. Dit kan geen kwaad. Overlijdt een patiënt, dan moet altijd aan de begrafenisondernemer gemeld worden dat er een implantaat is ingebracht. U krijgt hiervoor richtlijnen mee van het ziekenhuis. De hoeveelheid radioactiviteit in uw lichaam is niet gevaarlijk voor de gezondheid van anderen. Wel is het advies om direct contact met kinderen en zwangere vrouwen te beperken.

IRIDIUMBRON

U krijgt 1 of een aantal keer een korte bestraling met een radioactieve bron: iridium-192. Hiervoor plaatst de arts een aantal dunne slangetjes in de prostaat. Hij doet dit via het gebied tussen de balzak en de anus: het perineum. Deze slangetjes heten katheters of bronhouders. Voor het plaatsen van deze bronhouders krijgt u een verdoving via narcose of een ruggenprik. De arts sluit de bronhouders aan op het bestralingstoestel. Het bestralingstoestel brengt de radioactiviteit via de bronhouders in de prostaat.

Tijdens de bestraling moet u in bed blijven liggen. U ligt in een speciale kamer. Dit is om anderen te beschermen tegen de radioactiviteit. Na ongeveer 4 dagen verwijderd de arts de bronhouders en mag u naar huis. U bent dan vrij van straling. Artsen geven deze vorm van inwendige bestraling vaak in combinatie met uitwendige bestraling aan patiënten met een agressievere vorm van prostaatkanker.

• • •
Doel van
bestraling is om
kankercellen te
vernietigen en
de gezonde
cellen te sparen

Door de inwendige bestraling is een lagere dosis uitwendige bestraling nodig. Hierdoor is er minder kans op bijwerkingen.

BIJWERKINGEN

Bij inwendige bestraling is de straling bijna volledig geconcentreerd binnen de prostaat. Dit geeft in principe minder risico op schade aan het gezonde weefsel rondom de prostaat dan bij uitwendige bestraling. U heeft minder kans op erectiestoornissen en darmklachten vergeleken met een operatie of uitwendige bestraling. Wel kunt u last krijgen van plasklachten.

PWF

| Scharlooweg 52 |

| T: 461 1998 • 461 0108 |

| E: info@spwfcuraçao.org |